СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LII. Ч. 26. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, середа, 9-го лютого 1944. No. 26 NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, February 9, 1944. VOL. LII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

АМЕРИКА ВИГОТОВЛЯЄ ПЛЯН ПРИМИРЯ

ВАШИНГТОН. — Секретар стейту Кордел Гол виявив на пресовій конференції, що уряд Злучених Держав приготовляє письма й записки вcправі примиря й умов, які мають бути наложені на Німеччину Обєднаними Державами. Загально панує переконання, що в умовах зажадається безумовної здачі Німеччини. За тим піде цілковите розброєння й видача воєнних проступників в руки Аліянтів. Це ще не значить, що Німеччина покінчить війну скоро, бо вона ще бореться завзято. Підготова до примиря виконується на підставі конференції міністрів закордонних справ у Москві. При департаменті стейту у Вашингтоні створено окрему секцію для таких цілей, звану Дивижен оф Інтернешенел Секюриті енд Організейшен.

ПОДАТКОВИЙ ПРОЄКТ ГОТОВИЙ ДО ПІДПИСУ

ВАШИНГТОН. — Законопроєкт про новий податок у висоті $2,315,800,000 перейшов уже всі потрібні вимоги процедури в обох конгресових палатах і тепер предложений президентови до підпису. З огляду, що скарбовий департамент мав свій проєкт нових податків, з домаганням 10 з половиною біліонів, панує переконання, що президент не підпише нового законопроєкту, але і не завeтує його. Коли не буде спротиву президента, то проєкт автоматично стане законом і без його підпису.

КОНСУЛЬ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ НАЇЗДУ РОСІЇ НА ЕСТОНІЮ.

НЮ ЙОРК. — У листі до Ню Йорк Таймс-у естонський консуль І. Каїв зясував стан взаємин російсько-естонських від 1917. р. аж по сьогодні, згадав про договори, заключені між Советами й Естонією, між іншими договір з 1939. р., яким Росія гарантує незалежність Естонії, а на кінці консуль протестує проти теперішнього наїзду червоної армії на естонську територію.

ОБОРОНА ВАТИКАНУ ПРОТИ РОСІЇ В ЛЕҐІСЛЯТУРІ.

ОЛБЕНІ (Ню Йорк). — Асемблимен Джан. А. Девені з Бронксу зголосив резолюцію в леґіслятурі, в якій пропонує висловити жаль до Росії за критику політики Ватикану та за напад в московських „Ізвєстіях", начеб то Ватикан був за фашистами. Асемблимен домагається безпосередної акції в цій справі. Проєкт резолюції відослано до комісії.

ЮНІЯ ВИТОРГУВАЛА $5,000,000 ПЛАТИ ВСПЯТЬ.

ПЕТЕРСОН (Ню Джерзі). — Наємці у відділі продукції й утримання в фабриці літаків Райт Аеронотикал Корпорейшен дістануть $5,000,000 платні вспять на 15. лютого. Цю підвишку одобрила Воєнна Рада Праці на домагання юнії Юнайтед Отомобил Воркерс, що належить до Конґресу Промислових Орґанізацій (СІО). Юнія заключила контрак, що її 24,000 членів членів дістануть підвишку плати від 1. травня 1943. р. Для поодиноких робітників припадає пересічно по $800.

СТЕЙТ МАЄ ПЛАТИТИ ФЕДЕРАЛЬНИЙ ПОДАТОК ЗА ВОДУ.

НЮ ЙОРК.—Федеральний апеляційний суд признав федеральному урядови право побирати від стейту податок за мінеральну воду в Саратога Спрингс, яку коркують стейтові агенції у пляшки і розпродують в різних містах Америки. Суд станув на тому становищі, що вода таксамо приносить зиски для стейту як виріб алькоголю, за котрий департамент скарбу у Вашингтоні побирає високі податки.

ДОВІЗ МАСЛА З АРГЕНТИНИ.

НЮ ЙОРК. — Останний набір масла з Аргентини, який вже є в дорозі до Злучених Держав, досягає 1,800,000 фунтів. Це вже третя посилка з Арґентини. Від січня 1943. р. разом з новою доставою прибуде до нас 23,800,000 фунтів. Це виявив голова Чужинної Економічної Адміністрації Ліо Т. Краулі.

ПОБІЛЬШУЮТЬ КІЛЬКІСТЬ ПОДАТКОВИХ УРЯДОВЦІВ ЯК ДОРАДНИКІВ ДЛЯ ПУБЛИКИ.

НЮ ЙОРК. — На підставі розпорядку департаменту скарбу з Вашингтону податкові бюра дістали додаткових урядовців як дорадників при вимірі податку. Тому, що податок за 1943. рік скомплікований з огляду на те, що майже кожен платить Податок Перемоги, урядовці мають обовязок помагати публиці при виповнюванню податкових формулярів. Порада є даром і не сміє робити вжитку з тайних заподань податковця. Тому, що дехто дістане зворот податку, вплаченого вже в попередній році, департамент скарбу домагається, щоб податковці поспішили з виповненням податкових деклярацій, щоб облекшити працю урядови.

Америка не буде ставити польської справи на вістрю меча

ВАШИНГТОН. — Плян Советів, щоб спір Польщі віддати ново іменованому комісареви закордонних справ України Олександрови Е. Корнійчукови до полагодження через переговори з якимсь новим урядом в самій Польщі, не находить одобрення в урядових колах у Вашингтоні. Америка стоїть дальше на становищі, що польський уряд на вигнанню в Лондоні є правним урядом Польщі. Секретар стейту Кордел Гол не хоче в цій справі говорити нічого понад те, що треба призбирати наперед усі дані. Одначе тут панує переконання, що якби прийшло до ревізії границь у переговорах з польським урядом на вигнанню, то це булоб інше діло. Америка не проголошує засади, що буде ставити домагання польського уряду на вістрю меча, але теж не хоче пуститится на дорогу, яка малаб на меті перечеркнути засади Атлянтійського Чартеру.

НОВА УКРАЇНСЬКА ФІЛЬМА

ЕДМОНТОН (Алберта, Канада). — „Українські Вісти" звідомляють, що заходом оо. Василіян вийшла нова українська звукова фільма. Вона буде виставлена в Канаді в трьох мовах: українській, англійській та французькій. Українська назва фільми звучить: „КАНАДІЙСЬКА БАТЬКІВЩИНА". Фільмою займається канадійське державне студіо, Нешенел Филм Борд. Перша копія фільми була вже висвітлена. Є це 16-міліметрова фільма, категорії званої як „нюз-ріл" або „документальної". Вона представляє перше півстоліття українців у Канаді. Тому, що вона зображує правдиві картини з життя української іміґрації в Канаді, є вона історичною памяткою першого нашого періоду поселення в Канаді. Фільма кінчиться образками, що представляють наших хлопців і дівчат у трьох галузях канадійських збройних сил.

БЕРЕ ПОВАЖНО СОВЄТСЬКІ ПЛЯНИ ЩОДО РОЗДІЛУ АРМІЇ

НЮ ЙОРК. — Воєнний критик ґазети Гералд Трибюн майор Джордж Філдинґ Еліот обговорює найновіші проєкти поділу червоної армії на 16 частей, окремо для кожної републики і твердить, що такий поділ вказує на мирові наміри Росії. Це тому, бо поділ армії на частини ослаблює армію, а це знову значить, що Росія після війни не думає про аґресію. Коли советські команданти дістануть команду над місцевими військовими силами, то хоч частина цих командатів візьме своє назначення поважно — міркує Еліот. А коли так, то центральна влада з Москви не буде всилі нагло зарядити мобілізацію на випадок диктаторських забаганок. Тому американці й англійці повинні віднестися до советських плянів з довірям, заключає критик.

Два балтійські ґенерали заявляються за Росію

ЛОНДОН. — Владас Карвеліс, командант литовської дивізії в червоній армії, та Йоганес Лукас, начальник штабу естонських стрільців у червоній армії, помістили в лондонському „Таймсі" спільний лист, у котрому витають вступ червоної армії на територію Естонії й Литви. І один і другий перед цею світовою війною служив у війську своєї національної держави; кожний з них називає національний уряд своєї держави фашистівською клікою, що продалася Гітлерови. Тому вони й витають вступ советських військ на балтійську територію.

Місцеві часописи вважають лист початком советської пропаґанди за признання советській Росії прибалтійських країв.

НІМЦІ ВБИЛИ 22 ЗАКЛАДНИКІВ У ЛІОНІ

До Швайцарії приходять вісти з Франції, що вся Франція тепер находиться під „білим терором". У місті Ліоні, наприклад, німці вбили 22 закладників. Піймали їх у відплату за те, що хтось убив на вулиці 14. січня 3 німецьких вояків. Ціле місто тепер находиться під терором. В ньому йдуть беупинні ревізії й арешти.

Подібні умовини панують у Парижі й Марселі, де арештовано багато осіб під закидом спротиву владі. Німці звертаються найбільше проти інтеліґенції, бо з неї сподіваються повстання провідника протинімецького руху.

Донесення зо Савої стверджують, що боїв там нема, але напруження між німцями й коляборанціоналістами, з одного боку, та рештою населення з другого, дуже сильне.

МАСОВІ РОЗСТРІЛИ В ВАРШАВІ

ЛОНДОН. — Польський міністер нутрішніх справ подав до публичного відома передані з Польщі підземним радіом вісти, що за час від 12. жовтня до 4. лютого німецька окупаційна влада вбила в самій Варшаві 1,907 поляків. У тому самому часі по інших містах Польщі німці розстріляли 5,000 поляків.

Польське підземелля веде спеціяльні репресії за ті розстріли. У люблинськім повіті зроблено чотири замахи проти німецьких поїздів з військами. Коло стації Шиданова, на дорозі Варшава-Берлін, висаджено в повітря поспішний поїзд. Інший поїзд, повний вояків, заатаковано коло стації Скроди, як також поспішний поїзд коло Целестинова.

СПОЧИНОК ПЕРЕД БОЄМ.—Ці американські маринарі вижидають барж, які мають їх повезти на атаку на острів Нову Британію. Ці маринарі потім виперли „джепів" з рога Глостера.

АМЕРИКАНЦІ БОМБАРДУЮТЬ ЯПОНСЬКУ ДОМАШНЮ ТЕРИТОРІЮ

ВАШИНГТОН. — Американські воєнні кораблі вдарили в пятницю вночі по домашній території Японії, бомбардуючи острів Парамуширу, що лежить у групі Курилів.

Бомбардування захопило японців неприготованих. Вони взяли цей напад видно за спробу висадити війська на їх острови й їх артилерія стріляла в поспіху в різні сторони, тільки не на острілюючі їх кораблі. Американські гармати зчинили низку пожарів на острові й поцілили та загнали на беріг один ворожий корабель.

Донесення про цей напад викликало в американській столиці велике вдоволення, бо це американські воєнні сили вдарили по острові, що лежить усего 1,200 миль від ворожої столиці Токйа. Немешла радість з того приводу, що всі кораблі вернулися з виправи цілі.

Урядові обсерватори представляють напад американської фльоти на Парамуширу як визов японській фльоті до бою.

Після нападу американської фльоти на острів ударили американські бомбовики.

УТВЕРДЖУЮТЬ АМЕРИКАНСЬКІ ПОЗИЦІЇ НА КВАДЖАЛЕЙНІ.

ПЕРЛ ГАРБОР.—Як тільки американські збройні сили заняли атол Кваджалейн, військові інжинири негайно взялися приготовляти там могутню повітряну й морську базу на північнім кінці атолу.

Головна кватира американської фльоти на Пацифіку подала до відома свої обчислення про жертви боїв за Кваджалейн. За тими обчисленнями, японці мали там 8,122 убитих. Американці взяли в полон 264 вороги. Наші втрати виносять 1,516, а саме: 286 убитих, 1,148 ранених і 82 пропавших. Ці цифри найліпше ілюструють величину американської перемоги: американці мали проти себе ґарнізон з майже 10,000 вояків, котрий вони перемогли розмірно невеликими жертвами. На початку бою виглядало, немовби американцям удасться взяти багато бранців; але потім битва пішла звичайним трибом: ворог бився до послідку й на кінці або гинув бючись або поповняв себеґубство.

Малі втрати окупації Кваджалейну є вислідом докладного приготовання кампанії з боку американської команди, а кромі цього заскочення ворога несподіваною акцією.

НОВА АТАКА НА РАБАВЛ.

АЛІЯНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА НА ПІВДЕННО-ЗАХІДНОМУ ПАЦИФІКУ. — Аліянтські бомбовики завдали в неділю черговий удар японській позиції на Рабавл, на Новій Британії, стрінувшися при тому зо сильним протигарматним огнем, але слабим повітряним спротивом.

Сто пятьдесять літаків узяло участь у тій атаці, в котрій затоплено 30 барж та один перевозовий корабель.

АМЕРИКАНЦІ ВІДБИВАЮТЬ НАЦІСТИЧНІ НАПАДИ В ІТАЛІЇ.

АЛЖІР.—Американські війська завдали ворогови поважний удар в околиці Касіна, занявши майже всю гору Касіно, що на ній, на висоті 1,712 стіп, находиться славний монастир Бенедиктинів.

У бої під Римом німці кинули знову великі посилення, а саме цілу дивізію, прислану з Франції. Вони атакували американські позиції раз поразу, але без успіхів.

Восьма армія добула в центральній частині італійського фронту кілька сіл.

ЧЕРВОНА АРМІЯ НА ПЕРЕДМІСТЯХ НІКОПОЛЯ.

МОСКВА. — Червона армія поробила далі важні поступи в закруті Дніпра. Бої ведуться тепер там уже на самих передмістях Нікополя. Червона армія перейшла ріку Рось, котру генерал Мангайм уфортифікував як основу своєї оборони.

Великі бої йшли теж на північному секторі під Ленінградом.

НАСЕЛЕННЯ ВТІКАЄ З ФІНСЬКОЇ СТОЛИЦІ.

ЛОНДОН. — Наочні свідки бомбардування фінської столиці Гелсінкі російськими літаками оповідають, що тисячі фінів по тому бомбардуванню покинуло свою столицю, котра ще далі куриться від пожарів. Втікачі вважають російське бомбардування заповіддю, що Росія починає проти Фінляндії війну на добре.

Фінське радіо знову повторяє, що Фінляндія хоче миритися, але не хоче приняти умовини безумовної здачі. Тимчасом тут вважають, що Фінляндія є ворогом Обєднаних Держав, і як така вона мусить приняти умовини, поставлені Аліянтами в Касабляці.

Московське радіо подало, що советські бомбовики бомбардували теж естонську столицю Талін.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	

Аліянтська політика в Европі

Ан О'Гер МекКормик, відома зо свого знання міжнародних справ журналістка, звертає увагу, щоб справи з утворенням українського комісаріяту заграничних справ не трактувати як відорвану справу. Це, на її думку, подія, зовсім рівнобіжна з подібними проблемами в інших сторонах світу, які вирішати приходиться іншим урядам Обєднаних Держав.

Українська справа й подібні справи на сході Европи поставив рубом поступ військових подій. У своїй кампанії проти німців війська совєтського союзу доходять до краю територій, що були під його владою. Тут вони стають на територію, до якої підносять претенсії інші уряди, і через це совєтський уряд мусить ці справи якось вирішити. В подібному положенню находяться західні Аліянти, себто передовсім Америка й Британія. Вони вже теж зробили великі поступи проти німців. Вичистили їх з Африки. Завдали смертельний удар італійському фашизмови. Знищили цвіт націстичної фльоти. Наробили страшного бешкету німецьким промислам і головним містам Німеччини.

Тепер зближається пора інвазії Франції, північно-европейських чи балканських держав. Приходить черга рішити питання: як відноситися до політичного устрою в Італії? Як відноситься до політичної боротьби на Балкані? Що робити з Францією? Що з Еспанією?

Досі аліянтська політика в відношенню до Італії, Франції, Еспанії, тощо терпіла від рішучої половичности. В кожному з тих країв іде боротьба між принаймні двома течіями, з котрих одна назагал пронімецька й фашистівська, друга більше демократична й про-аліянтська. Не дивлячися на те аліянтські уряди не займали до них виразного становища: не поборювали своїх ворогів, ні піддержували своїх приятелів. МекКормик добачує причини цеї половичности аліянтської політики в вимогах аліянтської стратегії: мовляв, ґенерали, що переводять мілітарні операції, мусять оглядатися на пяті колеса й не зачіпати дуже нікого, хто міг би чимнебудь пошкодити військовим операціям, які будьщобудь ніколи не є певні висліду.

З хвилею одначе, як військові операції покінчилися, ґенерали перестають диктувати політику за вимогами мілітарних посунень, а політику починають робити справжні політики, себто ті департаменти урядів, що власне мають політику робити. Тому вже нині можна вичитати більшу рішучість з аліянтських урядових посунень у Франції: Америка йде виразніше на поміч Французькому Комітетови Визволення. В Італії Аліянти вже переконалися, що не варта далі піддержувати непопулярного короля. Щодо Еспанії, то вони видно вже бачать, що з Франком далі в комедію гратися не поплачує. Тому аж тепер усякому цікаво знати, яких спільних загальних засад будуть держатися Обєднані Держави в вирішуванню цих справ?

Постанови на домашньому фронті

(О. В. І.). Сьогодні, всі патріотичні громадяни боряться на домашньому фронті з найбільш небезпечним ворогом, з яким вони колинебудь віч, на віч стрічалися... з **високими цінами.**

Вони боряться з цим ворогом на всій американській землі, від моря до моря, бо всюди йде боротьба проти високих цін.

Кожний громадянин каже:

Я не буду платити за товар більше, як приписує закон.

Я не буду брати пайкових товарів, не давши за них пайкового значка.

Всі льояльні американці ось так говорять і так роблять... Вони рішені вдержувати ціни прожитку як найнижче... Не купувати на чорнім ринку харчів, і, як то кажуть, намагаються „тримати важки в руках".

Американський уряд уже зробив два важні кроки в справі того, щоби не підносилися вгору ціни на харчі, а щоб кожний мав що їсти. Він вирішив пайкувати важніші ціни на харчі і встановив на них законну ціну. Тепер нема вже майже одного важнішого продукту для домашнього вжитку, який не був би пайкований і на який не наложено законної ціни. Це є ціни на час війни.

Всі американські громадяни, жінки і чоловіки, повинні придержуватися воєнних постанов на домашньому фронті. Це є їх обовязок, кожного з них. Це є наша воєнна робота і наша забезпека.

А щоб кожна одиниця могла помогти урядови вдержати контролю над цінами і пайкуванням, треба поступати ось так:

В першу чергу дивіться за печатаною лістою леґальних цін у вашім районі. Витніть їх з ґазети, а як ідете на купно, то возьміть це з собою. Як прийдете до склепу, то дивіться там за лістою законних цін і порівнайте їх. Склепар обовязаний мати лісту леґальних цін на видні місці. Як побачите, які неточности, то зверніть склепарови увагу. Це **ваш** обовязок. В баґатьох випадках, він їх скоректує, а як не схоче, то вашим обовязком є повідомити про це департамент контролі цін і пайкову раду.

Пайкових значків вживається тільки на ті харчі, яких є мало. Маючи такі пайкові значки, ви можете купити стільки харчів, скільки на вас припадає. Як ви купуете більше, то цим самим обманюєте свого сусіда. Як ваш склепар піддає вам думку, щоб ви купували більше, як маєте на це пайкових значків, то будьте певні, що він оперує при помочі чорного ринку.

Піддержуйте наших хлопців на фронті вдержанням сильного фронту дома. Не піддавайтеся! Придержуйтеся **ваших** воєнних постанов... і то вцілости... вірно **кожного дня!**

Проф. Микола Чубатий.

Дипльоматичний наступ Совєтів

I.

Дві бомби одного дня.

Одного дня, а саме 2-го лютого, принесла світова преса дві бомби з Москви. Одна це напад офіційного органу Совнаркому „Ізвєстій", на папу, друга це ухвала Найвищого Совєту СССР признати 16. совєтським союзним републикам два права: мати своїх комісарів для заграничних справ та мати територіяльні армії. Ці дві бомби мають одну й ту саму ціль, промостити дорогу завойовницькій політиці Совєтів в Европі. Внутрішного значіння для тих ґубернаторств Росії, що звуться Союзними Совєтськими Републиками, постанови Найвищого Совєту не будуть мати ніякого, коли брати це практично, так, як досі не має ніякого практичного значіння ця постанова конституції Совєтського Союза, яка каже, що кожна република може вийти свобідно зі складу союза та стати самостійною державою.

Який звязок поміж тими двома бомбаби одного дня? Звязок ясний. Наближуємося до ліквідаційної точки війни в Европі. Росія має готовий плян опанування своїми впливами Европи. Щоб той плян перевести, треба собі промостити дорогу від тих ідейних підходів упорядкувати світ на засадах справедливости, які репрезентує Ватикан. Дальше завойовання Росії в Европі треба убрати в гарний папірець, в який звичайно завивається найсмачніший цукорок. Ось дивіться — мовляв — прилучені до Совєтів держави не тратять самостійности; будуть мати власну армію, будуть мати власну заграничну політику. Числять в Совєтах на велику непоінформованість світа демократій про це, що між словами і навіть писаними конституціями а дійсністю, в Совєтах глибина непроходима. Конституція та гарні слова це одно, а совєтська дійсність це друге.

Деж причина атаку на Ватикан?

Без огляду на те, як хто ставиться до Ватикану, прихильно чи ні, одначе мусить признати, що це нині та моральна сила у світі, що не уступає націзмови і не йде на компроміси зі совєтською дійсністю. Канадійська преса недавно доносила таке оповідання, що кружляє в журналістичному світі в звязку з Теґеранською Конференцією. По скінченні нарад през. Рузвелт мав звернутися до Сталіна зі запитом, чи не булоб добре постанови теґеранського зїзду подати офіційно до відома папі. На це Сталін мав відповісти: А кілько дивізій війська має папа?

Оповідання, хочби й було неправдиве, але з н а м е н н е. Президент Рузвелт, протестант, оцінюючи моральне значіння папи у цілому світі, вважав потрібним такий важний акт, що мав би заважити на долі світа принайменше подати до відома цього морального чинника — Ватикану. Сталін рішуче опрокинув якунебудь пробу спирати міжнародну політику на таких „буржуазних пересудах" як справедливість та мораль. Кілько дивізій має папа? Яку силу він представляє? Отже не мораль, не справедливість, а фізична сила для Сталіна малаб стати основою нового порядку світа.

Правда, папа дивізій не має, але вплив на думання близько 400 міліонів католиків у світі а з тим треба рахуватися кожному, що хоче, щоб новий порядок у світі був тривалим. А як відомо, папа висказав уже, що думає про програму майбутнього мира, заявляючи, що мир повинен спиратися на справедливости та пошануванню права й малих народів жити самостійним державним життям. Ця програма мира папи проголошена перед роками, влучена нині в тексти молитов по сотках тисяч католицьких церков. Це молитви за „піс енд джостіс", що їх чути кожної неділі по католицьких церквах Америки. А такого ніякий політик легковажити не може.

Сталін, очевидно, розуміє, що хоч папа дивізій не має, але має міліони католиків однодумців. Отже на передодні завойовання Европи Росією, треба йому прочистити терен, треба папу здескридитувати. Та не іншим, тільки відомим утертим способом, яким теж дискредитують червоні москалі український нарід, що хоче самостійности. Підносить закид — це фашисти, націсти! Ось так „Ізвєстія" ударили по папі як прихильнику фашизму і націзму. А що війна ведеться проти фашизму та його відміни націзму, отже папу треба зробити прихильником фашизму, щоб його відсунути від всякого впливу на порядкування повоєнного світа.

Росію могло навіть це затрівожити, що появляються голоси, щоб папі дати рівнорядне місце та голос при мирових переговорах. Цього нинішна Росія не хоче, бо вона мілітарно сильна і не хоче, щоб при новім порядкуванню світа ще хтось пригадував такі пережитки як мораль та справедливість. Та правда є така, що папа не тільки теоретично, але практично осудив оба тоталітаризми, фашизм — націзм, як теж комунізм. Відомо, що не тільки католицька преса ще до війни занимала становище вороже до обох тоталітаризмів, ба навіть вже до війни відбувалися міжнародні католицькі конґреси, присвячені поборюванню обох тоталітарних світоглядів, як от хочби конґреси католицьких інтелектуалів „Пакс Романа", світової орґанізації, в якій маю честь бути членом екзекутивного комітету. Ця католицька орґанізація улаштувала ще 1936 року міжнародний конґрес у Відні, звернений проти фашизму та націзму, а в 1938 році такий самий конґрес у Югославії звернений проти комунізму.

Совєти знають про це все дуже добре, одначе тепер йде їм про зменшення поваги папи у міжнародному політичному житті. А властиво треба вдарити по тій засаді, що світовий мир повинен спиратися на справедливости та на пошануванню права малих народів. Цеж стає знов актуальною справа самостійности Естонії, Литви, Лотви, Фінляндії; треба на міжнародньому полі рішити і справу Західної України. Питання: що тепер заважить: груба сила, чи справедливість, себто воля населення.

Як би воно не було, а це є певним, що атака „Ізвєстій" на папу має за ціль прочистити собі шлях до завойовань в першу чергу балтійських держав, а потім й інших держав Европи. Це спроба поставити замісць засади „Мир та Справедливість" засаду: „Сила та Перемога". Що таке заключення вірне, видно ще й з другої бомби, що вибухла того самого дня на сторінках світової преси. Це донесення про признання совєтським републикам права вести власну закордонну політику, мати навіть територіяльну армію. Словом Кремль ставить свої Патьомкінівські села — Европейсько-Азійський Камонвелт. Можливо, що й неодин американець-ідеаліст дасться взяти на цю дипльоматичну вудку.

Що ухвалив Найвищий Совєт СССР дня 1. лютня Року Божого 1944?

В тому дні став перед нижчою палатою всесоюзного парляменту, перед Найвищим Совєтом, товариш Молотов-Скрябин з таким внесенням від Совнаркому СССР. Пропонується змінити всесоюзну конституцію в тому напрямі, щоб до дотеперішного права кожної союзної републики виступити зі союза та стати вповні самостійною державою додати також ще право вести власну заграничну політику, яку досі вела тільки сама Москва. Кожна република буде тепер мати свого власного закордонного комісаря, який **може самостійно входити в міжнародні звязки з другими державами (!?).** В тій цілі перетворюється теперішний Всесоюзний Комісарят Заграничних Справ на Заграничний Комісаріят Союза Републик, який буде мати ролю тільки координувати працю поодиноких заграничних републиканських комісаріятів.

Таке саме має статися з Всесоюзним Комісаріятом Військових Справ. Мають повстати територіяльні армії кожної републики та такіж воєнні комісаріяти. Таке щастя має стрінути шіснацять союзних републик СССР, а саме Московську (Російську) Републику, Українську, Білоруську, Вірменську, Грузенську, Асербейджанську, Узбецьку, Туркменську, Таджатську, Казакстанську, Кіргіську, Карело-Фінську, Молдавську, Литовську, Лотишську, та Естонську.

Американський кореспондент доносить, що напечатаний проект зміни тої совєтської конституції лежав перед кожним депутатом, але його ніхто навіть не читав. Внесення товариша Молотова перейшло одноголосно вже по трьох годинах. Згодом його теж приняла Рада Національностей: себто вища палата Совєтів, що відповідає американському сенатови.

Замітне, що в цім офіційнім державнім документі вичислені вже також балтійські самостійні републики — Естонія, Лотва та Литва, дарма, що ніякий міжнародний акт не відібрав ще самостійности тим державам, а уряди Америки, Британії та інших союзних держав утримують з офіційними представниками тих самостійних держав навіть дипльоматичні звязки. Містерія над містеріями.

В протягу трьох годин Британський Камонвелт дістав неабиякого конкурента Европейсько - Азійський Камонвелт, зі столицею в Москві.

(Дальше буде).

УКРАЇНСЬКА ВІДПРАВА В ВАШИНҐТОНІ.

Дня 23. січня б. р. була відслужена Служба Божа з нагоди октати молитви за зєдинення Церков в „Шрайн" Непорочного З. П. Д. Марії, що є на площі Католицького Університету в Вашинґтоні. Службу Божу відправив Преосв. Кир Амврозій Сенишин в сослуженню многих українських священиків. Була яка тисячка вірних, між якими було найбільше таких, що мали нагоду перший раз побачити наш обряд і почути наш спів.

ОЛ. ЛУГОВИЙ — Права автора застережені

ЧОРНІ ХМАРИ ІЗЗА ПРИПЯТИ

Історична повість з часів Хмельниччини.

21)

Поїхали далі, над Лоївку. Задержалися на збитому великому пасовищі, що тягнулося аж до Дніпра, а з півдня перетиналося багнистою річкою, з одинокою лише греблею через багнища на Брагинському шляху. Це місце вибрано на стоянку.

— А тепер над Дніпро! — наказав Радзивил.

Повернули на схід. До Дніпра одначе не підїздили. Вислали перелісками кількох гусарів оглянути зпочатку побережжа. Ті нишпорили в перелісках, але ніякого сліду не знайшли й там. Виткнувшись над саму воду доглянули за широкою рікою свіжо висипані вали, замасковані порослями хвої. Й там начеб все вимерло. Вал тягнувся здовж берега на північ, до устя Сожі й зникав у порослях. Дали знати старшинам. Поодинці вони виїздили над Дніпро, виїхав і сам Радзивил. Довго приглядалися, нічого не завважуючи, хоча стежені зоркими очима з протилежного боку.

— Це пусті окопи! — висловив здогад молодий Коморовский.

— Не повинно! Недавно насипані, тай сипала їх не мала сила, — заперечив воєвода Стеткевич. — Хамство, коли й не сидить за валом, то десь недалеко.

Здогад Стеткевича підтримав осторожний Мирский:

— Певно, не пусті! Забираймося лінше! Коби козакам не забагнулося зробити нам засідку. Небезпечно з одною хоругвою відриватися на цілу півмилі від армії. Колиб нас так завважили, та сипнули з гармати, багато лиха накоїлиб.

— Колиб були за валами, то й завважилиб, стрілялиб. А раз не стріляють, то певний це, вашмосцьове, знак, що окопи пусті! — не уймався Коморовский-син. — Хамство насипало вали. Та від посполитих почувши про наше наближення, розбіглося... Чиж думають, вашмосці, що хамство противставитись буде нам, військови ясного князя?

— Хамство не таке полохливе, як вашмосць, ротмістр, думає — каліченою польщиною сказав Донавай.

— Знаю! Пан полковник має перед хамством респект., — натякаючи на недавну поразку, кинув Коморовский відливо.

Грізним оком зміряв довговязий Донавай вертлявого молодика, хопився за рукоять шаблі. Поміркувавши хвилину, стримався. Визиваюто поглядав на Донавая й ротмістр Коморовский. Заносилося на суперечку, так часту поміж бутною шляхтою. Щоб старшин втихомирити, станув між ними стражник великого князівства Мирский.

— Несубординація, вашмосцьове, сперечатись в приявні нашого найвищого вожда, ясного князя-гетьмана, — вспокоював обох потиху. — Затримайте своє завзяття до завтра, для кращої цілі! Тоді і завзяттям відзначитесь і користь для отчизни з того буде.

Радзивил, хоча й чув суперечку своїх вищих старшин, не мішався. Вдав, що нічого не чує. Іншим разом він зганив би ротмістра за непошану до вищих себе, але після бою під Жагалем до Донавая охолов й не хотів мішатись. До того Донавай був наймленим ґенералом піхоти, а Коморовский хоч ротмістром тільки, але княжої ґвардії, шляхетської сметанки з усієї Литви й Білорусі. Образити чи доганити його, значило болюче образити всю шляхту. А шляхту литовсько - білоруську Радзивил цінив і нею дорожив. Тому сказав приміряючо:

— Завтра довідаємося, хто з вашмосців не помилився. Несподівано заатакуємо окопи нашою піхотою!

Тоюж дорогою повернули до Лоїва. Зустріли у місті татарські розїзди, що вже повернули зза Лоївки, нікого там не знайшли. Їхали серед руїн знов проваджені скавулінням псів.

І знов запанувала тишина в околиці. Час від часу вили пси, галайкали татари. А над вечір з лісів на північ від Лоїва виткнулися литовські полки.

VIII.

Литовська армія заворушилася ледво занялося на світанок. Ту ніч всі, жовніри і старшини спали на голій землі, не спускали з пирвязі й коней. І для самого князя не розбивали намета. Думали, що не варто розгосподарюватись на одну ніч, бо на рано сподівалися заняти козацькі становища за Дніпром й рушати на Чернигів, або Чорнобиль. Ніхто не знав ще, де козацька сила знаходяться. Може її зовсім нема, може похід на Київ буде тріюмфальним маршем князя серед благань і уклінних похвал покірного населення, але не було певности, чи козацтво не притаїлося десь поблизьку, під боком княжої армії й жде лиеш нагоди в ночі напасти. Вісім миль пройшла армія від своїх становищ, та ніхто не міг про козаків нічого певного сказати.

Чуть розвиднило і над Дніпро поповзли тягнені людьми гармати, байдаки. Під прикриттям імли розміщувалася по байдаках піхота. Зо своїм окруженням Радзивил виїхав над беріг Дніпра. Всі мовчали з обережности перед незнаним ворогом. Накази віддавалися пошепки. Старшини прохали у князя дозволу взяти участь у виправі на козацькі окопи, навіть Коморовский, що вчера не вірив, щоб окопи були заняті козаками. Однак князь не дозволив: призначив на виправу окремі піші сотні під проводом стольника Гонсевского. Тяжкі гармати поставлено на руїнах Лоїва, бити по козацьких валах.

(Дальше буде).

З КАМПАНІЇ ЗА ЧЕТВЕРТУ ВОЄННУ ПОЗИЧКУ

Як продавати бонди?

Відповідь на це питання дають наші піоніри-іміґранти. Один з найстарших наших громадян, п. Дмитро Капітула з Мекаду, Па., прислав крім посвідок закупна бондів від парохії, місцевих орґанізацій та осіб ще й посвідку закупна бондів на 5,000 дол. містом (боро) Мекаду, а кредит з цього купна зарахований теж на кредит нашої кампанії. В той спосіб п. Капітула не тільки перший сповнив свій обовязок, бо вже надіслав багато посвідок зо своєї громади, але теж використав свій вплив в місцевому уряді. Уряд теж признав заслугу п. Капітули і дав кредит за закупно бондів п. Капітулі, а зглядно Українсько-Американській Кампанії Продажу Воєнних Бондів.

Далі: п. М. Карпчук з Філядельфії є урядником у фабриці. Він обтягає робітникам частину платні на бонди, але теж, за згодою усіх робітників і заряду — виписує усі бонди на наших аплікаціях; приносить кожного вечора 8—10 аплікацій та закуповує бонди в Українськім Будівельно-Позичковім Товаристві. П. Карпчук каже, що усі його співробітники здивовані, що американські українці переводять свою кампанію та мають свою державну агенцію видачі бондів. Тепер заряд фабрики і робітники рішили піддержувати нашу кампанію усіма силами, щоби вона перейшла 5 міліонів долярів.

Як глядить уряд на нашу бондову кампанію?

На це дасть відповідь копія ось такого листа, одержаного з Державного Скарбу:

TREASURY DEPARTMENT
WASHINGTON 25, D. C.

War Finance Division

February 3, 1944

Dr. Walter Gallan, Chairman
Ukrainian American War Bond Drive
1134 Atwood Road
Philadelphia, Pensylvania

Dear Dr. Gallan:

Thank you for your letter of January 31 with its encouraging news regarding the progress of your campaign.

Your sales at this time are very important, for they will help swell the total for the Fourth War Loan Drive. Last night, February 2, sales for the Drive amounted to $6,160,000,000. We are still far from our $14,000,000,000 quota. Every patriotic American will want to do all that he can to insure our reaching and exceeding this goal; and American-Ukrainians can derive deep stisfaction from the fact that their campaign will help to make the nationwide Drive successfull.

I shall be glad to have frequent reports from you, and hope that you will tell me if we can do anything further to help you.

Sincerely.

(Signed)

William C. FitzGibbon, Chief
United Nationalities Section
War Finance Division

Коли ось так помагають нам **наш уряд** та **чужі організації**, то зовсім певно не буде одної правдиво української організації, яка не сталаб до спільної праці в продажі Воєнних Бондів, щоб наша кампанія увінчалася повним успіхом.

Де можна купувати Бонди?

Бонди можна купувати в кожній державній аґенції продажу воєнних бондів, тільки треба все вживати до купна наших аплікацій, з написом:

UKRAINIAN AMERICAN WAR BOND DRIVE
under the auspices of the Ukrainian Congress Committee

Колиж хто хоче мати бонд з **українською** печаткою, то такі бонди можна одержати в таких **наших** державних аґенціях:

а) **UKRAINIAN BUILDING & LOAN ASS'N**
847 N. FRANKLIN STREET, PHILADELPHIA 23, PA.

Офіс отворений в місяці лютні кожного вечора від год. год. 7—9 (крім неділі). Хтож висилає замовлення почтою, то мусить виготовити аплікацію та заслати чек або Моні Ордер на імя:

UKRAINIAN BUILDING & LOAN ASS'N.

б) **UKRAINIAN SAVINGS COMPANY**
2190 W. TENTH STREET
CLEVELAND, O.

Офіс отворений кожного дня від год. 9 рано до 3 п. п.

в) **AMERICAN UKRAINIAN BUILDING & LOAN ASS'N.**
31 MORTON St., Rear
NEWARK, N. J.

Офіс отворений в пятницю від год. 7—9 ввечір та в неділю зараз по Богослуженню від год. 12—1.

Звіти з місць.

Прохаємо усі організації надсилати усі повідомлення про працю, звязану з бондовою кампанією по місцях, як рівнож надсилати усі друковані летючки та звіти, щоби в той спосіб мати повний образ нашої праці. Усі звіти присилати на адресу:

UKRAINIAN AMERICAN WAR BOND DRIVE
847 N. FRANKLIN STREET
PHILADELPHIA 23, PA.

Бондові Комітети.

Уряд кожної місцевої організації є рівночасно бондовим комітетом. Цей комітет має назначити суму закупна бондів даної організації, помагати у виповненню аплікацій на бонди, та переслати усі посвідки (Рекорд ресіт) до головної канцелярії нашої кампанії:

UKRAINIAN AMERICAN WAR BOND DRIVE
847 N. FRANKLIN STREET
PHILADELPHIA 23, PA.

По закінченню кампанії буде видана окрема пропамятна книга з іменами усіх тих, які причиниться до успішного переведення кампанії а рівнож будуть роздані окремі нагороди Державного Скарбу.

Стараймось усі перевести цю першу Українсько Американську Кампанію Продажу Воєнних Бондів при Українськім Конґресовім Комітеті орґанізованого, на честь і славу нашого народу, в допомогу нашій **державі.**

Д-р Володимир Ґалан,
голова Комісії Продажу Воєнних Бондів при Українськім Конґресовім Комітеті.

НАВЧІТЬ „НАЙМЕНШОГО БРАТА".

Мудрі є слова старого римського письменника Салюстія: „Славно є робити добре для Республики, але й говорити про неї добре, також не є глупством".

Розмовляєте з різними людьми в фабриці, офісі, на забаві, на мітинґу. Стрінете час до часу чоловіка не обзнакомленого з подіями дня, що стоїть збоку, нічого не робить, але забирає голос.

„Та що то значить тих пять мілонів долярів, що ви хочете продати бондів! Навіть малої дірки не закриє. А врешті тою ви і того не будете могли зібрати..."

Не говорить він „я хочу", або „ми хочемо", тільки „Ви хочете", так якби він не належав до нашої збірноти. Вінніби не належить, коли збірнота вимагає від нього праці, але коли праця збірноти увінчається успіхом, він є першим горожанином, який жадає для себе золотої медалі.

Будьте з таким чоловіком дуже терпеливим та дайте йому гарну лекцію про патріотизм доброго горожанина. Скажіть йому, що:

„Добрий горожанин-патріот любить свою державу, нарід і культуру-свободу, право, мову, побут і інші блага; віддається службі їй всею душею, дбає про вищий розвиток і процвітання її, присвячує і віддає їй себе, захищає і обороняє її від ворогів та напасників усіма силами, жертвуючи й своїм майном і життям. Патріотизм вважають за одну з найвищих моральних чеснот. Патріотизм вимагає любови, активности, посвяти і саможертви на благо своєї землі і народу".

Коли він вам особисто не довіряє, скажіть йому, що так говорить про патріотизм теж український патріот, професор українського вільного університету в Празі, Сергій Шелухин.

По такій лекції вийміть з кишені аплікацію Українського Комітету на воєнні бонди, продайте йому один або два, виповніть останню посвідку на самій долині аплікації т. зв. рекорд ресіт і відішліть до:

UKRAINIAN AMERICAN WAR BOND DRIVE
847 N. FRANKLIN STREET,
PHILADELPHIA 23, PA.

Таким чином зробите багато добра і виповните вгорі назначені мудрі слова Салюстія. Крім того пригорните і навчите „найменшого брата" та збільшите нашу збірноту ще одним добрим членом.

П. Д.
з Пресового Комітету.

МИХАЙЛО ГОЛИНСЬКИЙ, славний оперовий співак, виступить на Здвизі, що відбудеться в справі продажу бондів в Купер Юніон, в Ню Йорку, 13. лютого.

НІМЦІ ЗАВОДЯТЬ В ФРАНЦІЇ ПАНЩИНУ.

(ОНА). — Французька радіовисильня у Віші передала заяву міністра пропаганди, Філіпа Енріо, щоби всі чоловіки від 16 до 60 літ життя зголосилися до урядового бюра праці. Там їх будуть реєструвати до примусової праці. Жінки у віці від 18 до 45 літ також мусять зголоситися до примусової праці. Хто не буде мати реєстраційної картки, то буде остро караний. І то як чоловіки, так і жінки, казав міністер пропаганди.

МАРК ТВАЇН.

Інтервю з кореспондентом

(Докінчення)

Пит.: Господоньку Боже! Коли ви були на його похоронах, то він мусів бути мертвий, а коли був мертвий, то що йому було до того, чи ви кричите, чи ні?

Відп.: Не знаю. Він був у тих справах від народження дивак.

Пит.: Але це мені ніяк не влізає в голову. Говорите, що він з вами балакав, а водночас, що він був мертвий.

Пит.: Може не був мертвий?

Відп.: Я вже вам сказав, що він був мертвий.

Відп.: Ну, хтось говорив, що був, а інший знов говорив, що ні.

Пит.: А що ви про це думали?

Відп.: О, це мене не обходило! Цеж не був мій похорон.

Пит.: Але чи ви..., щодо цього ми ніколи не погодились би. Дозвольте спитати вас про щось інше. Котрого дня ви народились?

Відп.: В понеділок, дня 31. жовтня 1693 р.

Пит.: Як? Цілковита неможливість! Тоді ви малиб мати стовісімдесять літ. Як ви це пояснюєте?

Відп.: Я це взагалі не поясiюю.

Пит.: Але раніше ви сказали, що ви маєте тільки девятьнацять літ, а тепер прикидаєтесь стовісімдесятьлітнім. Це жахлива суперечність!

Відп.: Ах, ви її замітили? (Стискає йому руки). Багато разів мені здавалось, що це — суперечність, але я взагалі не був у силі дійти до пізнання правди. Який бистрий ум ви маєте!

Пит.: Дякую вам за комплімент, коли я заслуговую на нього. Чи ви мали аби чи маєте братів та сестер.

Відп.: Гм... думаю... думаю... мабуть.., так..., але я їх не пригадую собі.

Пит.: Ну, це найподивугідніше твердження, яке я колинебудь чув!

Відп.: Чому ви так гадаєте?

Пит.: Якжеж інакше я можу гадати! Ось погляньте сюди. Чий цей образ на стіні? Чи це не ваш брат?

Відп.: О, так, так, так! Тепер пригадую собі; це був мій брат. Це Віліям... Ми називали його Біл. Нещасний старий Біл!

Пит.: Як? Чи він уже вмер?

Відп.: Ах, догадуюсь тільки. Ми цього ніколи рішучо не знали. У цьому саме полягає велика загадка.

Пит.: Це сумно, дуже сумно. Щож, він щез?

Відп.: Ну, так, до певної міри, себто звичайним способом. Ми його поховали!

Пит.: Ви його поховали? Поховали і не знаєте, чи він мертвий, чи живий?

Відп.: О, ні! Це вже ні! Він був досить мертвий.

Пит.: Ну, признаюсь, що я цього ніяк не розумію. Коли ви його поховали й знали, що він мертвий...

Відп.: Ну! Ні! Ми тільки догадувались, що він умер.

Пит.: Ага, вже знаю! Пробудився, правда?

Відп.: Ручу, що ні!

Пит.: Ну, про щось подібне я не чув іще, від коли я живу. Хтось умер. Когось поховали. У чомуж та загадка?

Відп.: Ну в тому уся закарлючка. Гляньте, ми були близнята — небіжчик і я, — а коли ми мали тільки два тижні, нас замінили у купелевій ванні, а один із нас утопився. Але родина не знала, котрий саме втопився. Декотрі думали, що це був я.

Пит.: Це справді цікаве! А що ви про це думаєте?

Відп.: Тільки Бог це знає! Дав би я цілий світ за те, якби я це знав. Ця важна, ця грізна загадка покрила хмарою ціле моє життя. Але я виявлю тепер та...у, якої я не зрадив ще жадній живій душі. Один з нас мав особливий знак... велику бородавицю на лівій руці; це був я. А це дитя утопилось!

Пит.: Ну, гаразд! Не бачу у цьому якоїсь тайни.

Відп.: Ви не бачите? Зате я бачу! Одначе я ніяк не можу збагнути, як наші батьки могли бути такі сліпі, що повірили й похоронили іншу дитину. Але пссс!... Не говоріть про це голосно, бо ще міг би хтось з наших почути. Бог знає скільки і без того вони витерпіли терпінь та турбот.

Пит.: Гаразд; думаю, що тимчасом я маю досить матеріялу. Я вам дуже вдячний, що ви для мене стільки намучились. Але та загадка про похорон Арона Бера дуже мене зацікавила. Осмілююсь вас попросити, щоб ви мені ласкаво сказали, чому ви висловили свій осуд, що Бер був дуже знаменитим мужем?

Відп.: О! Це тільки дрібниця. Цього певно ані один на пятьдесять людей не замітив би. Коли скінчилась похоронна промова і похід рушив у напрямі цвинтаря, Бер сказав, що хотів би востаннє ще раз оглянутись довкола, тому встав і сів біля візника.

— Після цього кореспондент чемно відійшов. Він був чудовим співбесідником і я справді жалував, що він уже відійшов.

Переклав **Федір Беркут.**

САМОГУБСТВО Д-РА МИХ. ЛОЗИНСЬКОГО.

Кореспондент тижневика „Коллієрс", Джером Дейвис, повідомляє, що в Києві підчас німецької окупації багато осіб покінчили самогубством.

Між ними був галицький журналіст д-р Михайло Лозинський й його жінка.

НІМЦІ НАРІКАЮТЬ НА ЧЕСЬКИХ ТОРГОВЦІВ.

(ОНА). — Щойно наспівша до Стокгольму німецька ґазета „Дер Ноє Таґ" принесла довшу статтю, в якій німецька окупаційна влада скаржиться на чеських торговців, що вони підривають громадську мораль і вбивають воєнний настрій. Ґазета пише, що в Празі і на провінції чеські торговці грають на нервах публики в той спосіб, що масар, наприклад, виставляє у вікні гарну шинку і кладе коло неї напис, що „вже продана", або „вже більше нема, прийдіть по війні". Буває і так, що кравець або продавець убрання, виставляє у вікні гарно зроблене убрання і також кладе коло нього напис, що „вже продане".

Німецька поліція перевела дослід і показалося, що це не є поодинокі випадки, бо так роблять мало не всі чеські торговці. На провінції також масар виставить гарну шинку чи ковбасу і великими літерами пише, що „вже продана". Німці прийшли до переконання, що це є чеська кампанія підривання боєвого настрою і ширення диморалізації.

„Дер Ноє Таґ" радить чехам примиритися зі „станом річей" і співпрацювати з окупаційною владою. Далі ґазета радить чехам не слухати закордонного радія, не перейматися тим, що говорять чеські дипльомати і не надіятися на поворот демократії. А „хто противиться німецькій владі, той помагає большевикам завести комуністичну систему в Европі", каже автор статті.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Ню Йорк. — У списі жертводавців на Американський Краєвий Фонд має бути: п-ні К. Хандога зібрала на дві книжечки Самостійного Золотого Хреста загальну суму $109. На першу книжечку зложили п-ні Текля Ґаздун $25; з каси відділу С. З. Хреста $12; М. Пащемак $5, а решта по $2 і по $1, разом $55. На другу книжечку зложили бизнесмени $54, а саме: Н. Гладун $25; М. Макарчук і Й. Демчук по $5, а решта по $3, по $2 і по $1.

До тих, що надсилають редакції витинки з ґазет. — Редакція „Свободи" щиро дякує тим усім, що присилають витинки з різних амеирканських ґазет, де є щось про українську справу, чи про американсько-українських вояків. Та просимо памятати на те, щоб подавати назву часопису і дату, коли це було поміщене.

КВІЗЛІНҐ ОБІЦЯЄ ДАТИ НІМЦЯМ 75,000 ВОЯКІВ.

(ОНА). — Націстівська преса в Норвеґії надрукувала вістку, в якій говориться, що міністер справедливости при уряді Квізлінґа зробив заяву, що німці можуть числити на 75,000 норвезьких вояків. Вони будуть зорґанізовані, вишколені і готові на фронт в протягу кількох місяців. Але міністер Ріїснес домагається, щоби цю армію вислали на совєтський фронт, бо вона хоче битися з большевиками.

Політичні обсерватори в Стокгольмі завважують, що міністер справедливости говорить неправду. Вони кажуть, що на основі оповідань норвезьких втікачів, норвезький нарід ненавидить німецьку окупаційну владу і саботує уряд Квізлінґа до тої міри, що німці недавно були примушені вислати до Норвеґії кілька полків війська.

СЕРБСЬКИЙ КВІЗЛІНҐ ОБІЦЯЄ НІМЦЯМ 20 ПОЛКІВ ПІХОТИ.

(ОНА). — Мадярська радіовисильня в Будапешті передала вістку, що сербський квізлінґ, ґенерал Мілян Недіч, заявив німцям, що він зорґанізує для них 20 полків піхоти. Він казав, що сербські військові формації матимуть свою артилерію, панцирні відділи і всю технічну обстановку.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

ПОМЕР Д-Р ІВАН ПРОЦИК.

У Мекізракс, в Пенсилвенії, помер у вівторок 1. лютого 1944 р. дентист д-р Іван Процик. Покійний був щирим українським патріотом і не жалував жертв на народні цілі. Його знали як специяліста в його фаху. Лишив по собі жаль жінки, дітей, брата і всіх тих, що знали його, а українська питсбурщина сумує, бо втратила діяча на народній ниві. — („Народне Слово").

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КЛІВЛЕНД, О. — Повідомляємо членів Тов. ім. І. Франка, від. 334, що місячні збори відбудуться 13. лютого, в 1. годині попол., в У. Н. Домі. Просимо членів прийти на ті збори, бо є важні справи до полагодження. Уряд на 1944 рік є: Н. Задерецький, предс.; В. Юрчишин, заст.; С. Морозович, фін. секр.-кас.; І. Жук, рек. секр.; М. Левицький, надз. хорих; В. Третяк, В. Репожинок і М. Когут, контрольори; М. Левицький і Г. Лозинський, прапорщики. Адрес надз. хорих: M. Lewitzky, 2164 W. 11th St. — І. Жук, рек .секр.

ЮНҐСТАТН, О. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, повідомляє своїх членів і членкиць, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. лютого, в годині 4. пополудні, в У. Н. Домі, 525 В. Райен Еве. Просимо всіх членів і членкиць прийти обовязково на ці збори, бо ж дуже важні справи до вирішення, як справа 50-літного ювилею нашого Союзу і кампанія за четверту державну позичку. Тому прийдіть всі, бо ваша приявність конечна. — За уряд: І. Брїяц, предс.; М. Мушинський, кас.; І. Павловський, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Тов. Сокіл, від. 336, відбудуться в неділю, 13. лютого, в годині 1. пополудні. Просимо всіх членів прийти на збори, вислухати нашого делеґата, ухвалити суму грошей на бонди і старайтесь за нових членів, та вирівнайте свої вкладки. Новий уряд на 1944 рік: В. Волянський, предс.; С. Постолюк, заст.; Г. Кісіль, фін. секр.; Т. Кальмук, рек. секр.; М. Савчак і Д. Загута, контрольори; В. Волянський і Г. Кісіль, делеґати до Злуч. Орґ.; Н. Голдер, О. Васюнек, О. Будованець і Т. Кальмук, надз. хорих; Н. Голдер, О. Васюнек, прапорщики. — Т. Кальмук, рек. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Місячні збори Тов. Запорозька, Січ, від. 75, відбудуться в неділю, 13. лютого, точно в годині 1. пополудні, в салі У. Н. Дому при Мартін ул. Просимо членів конечно прийти на збори, бо маємо до вирішення ду е ва ні справи, котрі вимагають вашої приявности. Просимо всіх тих членів, що мають знайомих, котрі хотілиб стати членами, привести з собою на збори. — За уряд: Н. Федюк, рек. секр.

БАЛТІМОР, МД. — Місячні збори Бр. Пресв. Тройці, від. 320, відбудуться в неділю, 13. лютого, в 2. год. пополудні, в У. Н. Домі, 3101 О'Донел ул. Просимо всіх членів прийти, бо є справи до вирішення. — Г. Шулька, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Юрія, від. 379, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться 13. лютого, в годині 12:30 пополудні, в Домі Відділів У. Н. Союзу, 845 Н. Вестерн Еве. Просимо членів прийти на збори, бо маємо важні справи. — За уряд: Г. Бобик, предс.; М. Фединський, кас.; В. Пилипів, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 13. лютого, в год. 1. попол., в гали Укр. Американського Осередку, 2965 Карпендер ул. Присутність ваша конечна і просимо членів привести своїх знайомих або знайому дитину, а ми запишемо їх в члени в 50-літній ювилей нашої славної орґанізації У. Н. Союзу, а ви отримаєте за свій труд нагороду. — П. Андрушків, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від. 292, подає до відома всім своїм членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. лютого, в годині 1:30 поплоудні, в гали У. Н. Дому, 4655 Мартін ул. На ці збори обовязково всі члени повинні прийти, бо маємо багато важних справ до полагодження. Буде звіт делеґата з Конґресу, спррава чертвертої позички, справа ювилею. Пригадуємо всім тим членам, котрі ще не дали коляди до відділової каси,, щоб не чекали, щоб їх принукувати. Це є ухвала і обовязує кожного члена. Старайтеся приєднувати нових членів до Союзу, щоб гідно відсвяткувати ювилей. — І. Форись, предс.; П. Кізел, секр.; І. Андрусевич, кас.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. Вільних Козаків, від. 316, відбудуться в четвер, 10. лютого, в Народнім Домі, 831 Джозеф Аве., в годині 8. ввечір. Просимо всіх членів прийти на означений час. — М. Луцишин, гол.; В. Гнатків, кас.; В. Іванців, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. — Повідомляємо, що збори Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94, відбудуться в неділю, 13. лютого, в Дем. Клюбі, 2376 Ґрейлінґ ул. в год. 1:30 пополудні. Просимо всіх членів і членкиць прийти на ці збори, бо маємо досить справ до обговорення. Просимо довгуючих членів вирівнати свій довг. — В. Бодруґ, рек. секр.

МОНЕСЕН, ПА. — Повідомляємо членів Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 338, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. лютого, в годині 2. пополудні, в Українській Гали на 2. вулиці. 213 Ккунмекер Еве. Просимо всіх членів прийти і заплатити місячні вкладки, а довгуючі члени мають вирівнати довг, бо інакше можуть бути суспендовані. — За уряд: І. Фаль, предс.; П. Янковський, кас.; М. Куць, секр.

ТАРЗАН ч. 917. Невступаюча баріера.

Головний гарнізон, котрого Тарзан виманив у ліс, тепер біг до табору.

Тарзан сподівався їх скорого повороту, тому він побіг до вязничних бараків, аби увільнити Павла Д'Арнота.

Він напер усею своєю силою на масивні двері, але вони не подалися.

Поки він найде ключ на тілах убитих сторожів, вже могло бути запізно.